

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

Η στήλη έχει στόχο την παρουσίαση νέων θεατρικών συγγραφέων μέσα από πρωτότυπες παρουσιάσεις ή/και συνεντεύξεις, με απώτερο σκοπό τη γνωριμία τους με το θεατρικό κοινό και τους επαγγελματίες του θεάτρου. Επιπλέον, στη στήλη παρουσιάζονται και νέα θεατρικά κείμενα, τονίζοντας τόσο τη σπουδαιότητα της διερεύνησης του θεατρικού ρεπερτορίου όσο και της ανάδειξης της νέας ελληνικής δραματουργίας. Παράλληλα επιχειρείται η ιστορική αναδρομή σε σημαντικές παραστάσεις έργων της ελληνικής δραματουργίας, και ο τρόπος με τον οποίο αυτά πλέον προσεγγίζονται μέσα από νέες σκηνοθετικές αναγνώσεις.

OUTREACH PROJECT –

Μια σκηνή για νέες δημιουργικές φωνές

Κωνσταντίνος Θεωνάς

Περίληψη: Το Outreach Project είναι πρόγραμμα καθοδηγούμενης θεατρικής συγγραφής με σαφή στόχο, χρονοδιάγραμμα και απτά αποτελέσματα. Πέρα από τη δημιουργική έκφραση, φιλοδοξεί να συνεισφέρει στην ενδυνάμωση και καλλιτεχνική χειραφέτηση των συμμετεχόντων. Απευθύνεται σε νέες και νέους δραματουργούς, προσφέροντάς τους ένα πλαίσιο συστηματικής καθοδήγησης και υποστήριξης μέσω βιωματικών εργαστηρίων, εποπτείας από καταξιωμένους συγγραφείς και δημόσιων παρουσιάσεων. Σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον όπου οι ετερότητες τείνουν να σιωπούν ή να στιγματίζονται, το Outreach Project φιλοδοξεί επιπλέον να λειτουργήσει ως τόπος καλλιτεχνικής φιλοξενίας και ανάδειξης φωνών που συχνά αποκλείονται από το κυρίαρχο πολιτισμικό αφήγημα. Ζητήματα φύλου, σεξουαλικότητας, ψυχικής υγείας, θρησκευτικών ή πολιτισμικών διαφορών και κοινωνικών ανισοτήτων αποκτούν σκηνική φωνή και μορφή μέσα από τις δραματουργικές αναζητήσεις των συμμετεχόντων. Παράπλευρος στόχος του project είναι τα προκύπτοντα έργα μέσα από τη θεματική τους να λειτουργήσουν και ως μήνυμα συμπερίληψης και κοινωνικής αποδοχής, με απώτερο στόχο πάντα μια τέχνη –και μια κοινωνία– περισσότερο ανοιχτή, ευαίσθητη και δίκαιη.

Λέξεις-κλειδιά: Outreach-Project, mentoring, συμπερίληψη, δημιουργική-γραφή, συλλογικότητα

Η θεατρική γραφή ως πράξη αποδοχής - Η σκηνή ως καθρέφτης του "Άλλου". Ορατότητα και αποδοχή της διαφορετικότητας.

Η ιδέα του προγράμματος προέκυψε αρχικά μέσα από την αναγκαιότητα να «ακουστούν» και να διαμοιραστούν φωνές, εμπειρίες και οπτικές που παραμένουν εκτός του κυρίαρχου αφηγήματος: από την ανάγκη να οικοδομηθούν εναλλακτικές δυνατότητες συμπερίληψης, ακρόασης και

καλλιτεχνικής συμπόρευσης. Το Outreach Project συγκρότησε ένα πεδίο όπου η θεατρική γραφή και πράξη συναντώνται με τον κοινωνικό προβληματισμό και την επιθυμία για συλλογικό αναστοχασμό, με τη φιλοδοξία να καταστήσει τη θεατρική πράξη, πράξη κοινωνικής ενσυναίσθησης και διαλόγου.

Πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα και την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού από το 2019 ως και το 2023 και υποστηρίχθηκε από ένα σύνολο διακεκριμένων θεατρικών συγγραφέων και δραματολόγων, σκηνοθετών, ηθοποιών και παραγωγών, μεταφραστών και εκδοτικών οίκων, για την περαιτέρω προβολή των νέων θεατρικών έργων που παράχθηκαν.

Μια πλατφόρμα έκφρασης για νέες, αυθεντικές φωνές

Σε πανευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, υπάρχουν αντίστοιχες καλλιτεχνικές πρωτοβουλίες: residencies, (Smith, 2015) εκπαιδευτικά προγράμματα, συγγραφικά εργαστήρια (Playwrightslab, 2023). Το OUTREACH PROJECT αποσκοπεί να διαφοροποιηθεί καθώς δεν απευθύνεται στους «έτοιμους», στους ήδη ενταγμένους στο θεατρικό περιβάλλον, αλλά στρέφει το βλέμμα του προς τα εκεί που η ταυτότητα συναντά το κοινωνικό βλέμμα και συχνά συντρίβεται. Εκεί όπου το φύλο, η ψυχολογία, το σώμα, η σιωπή, ο πόνος, η καθημερινή βία ζητούν διέξοδο, διεκδικούν αφήγηση. Είναι μια πρωτοβουλία που στέκεται με θάρρος δίπλα σε φωνές ακατέργαστες, ανήσυχες, αυθεντικές.

Η συμμετοχή ήταν ανοιχτή σε σπουδάστριες/-στές και σε απόφοιτες/-ους θεατρικών σπουδών, δραματικών σχολών και σεμιναρίων θεατρικής γραφής, αλλά και σε όσες και όσους επιθυμούσαν να εκφραστούν μέσω της θεατρικής γραφής, χωρίς την προϋπόθεση πρότερης εμπειρίας. Οι υποψήφιοι/-οι υπέβαλαν μια μικρή σύνοψη και μια εναρκτήρια σκηνή έργου, με σαφείς αναφορές στη διαφορετικότητα και την αποδοχή. Οι συγγραφείς των έξι επικρατέστερων κειμένων που επιλέχθηκαν από την επιτροπή αξιολόγησης, συμμετείχαν σε ένα δωρεάν τρίμηνο εργαστήριο δημιουργικής γραφής. Κατά τη διάρκεια αυτού του προγράμματος, είκοσι τέσσερις συνολικά συγγραφείς συνεργάστηκαν στενά - διαδικτυακά μέσω ατομικών συναντήσεων (one-to-one coaching) - με καταξιωμένους δραματουργούς και θεατρικούς συγγραφείς, όπως οι Βασίλης Κατσικονούρης, Νίνα Ράπη, Άκης Δήμου, Ανδρέας Φλουράκης, Σοφία Καψούρου, Τηλέμαχος Τσαρδάκας και Χαράλαμπος Γιάννου. Οι συνέργειες αυτές προσέφεραν στην ενδυνάμωση της αφηγηματικής τεχνικής κάθε συμμετέχουσας και συμμετέχοντα, προσφέροντας στοχευμένη καθοδήγηση στην ανάπτυξη προσωπικού ύφους και στη δραματουργική εξέλιξη του έργου τους. Οι συμμετέχοντες υποστηρίχθηκαν στη συγγραφή ενός πρωτότυπου μονολόγου ή μονόπρακτου έργου διάρκειας έως 60 λεπτών, με σαφή θεματικό προσανατολισμό στη συμπερίληψη, την ανοιχτότητα και την ουσιαστική επικοινωνία με το Άλλο.

Επιστέγασμα του project αποτελούν οι δημόσιες θεατρικές αναγνώσεις, σε ένα πενθήμερο στο Θέατρο «Vault». Τα έργα παρουσιάστηκαν από επαγγελματίες ηθοποιούς, υπό τη σκηνοθετική καθοδήγηση των ίδιων των συγγραφέων. Μια διαδικασία που ανέδειξε το κάθε έργο, καθώς και τη σκηνή ως τόπο συνάντησης. Ακολουθώντας, οι νέοι συγγραφείς είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με το κοινό που μέσα από ειδικά ερωτηματολόγια συμμετέχει ενεργά: ακούει, νιώθει, σχολιάζει, αξιολογεί επιλέγει. Οι συγγραφείς καταγράφουν παρατηρήσεις για ανατροφοδότηση, ενισχύοντας περαιτέρω την ανάπτυξη των έργων τους. Τέλος, εννιά από τα είκοσι τέσσερα επικρατέστερα έργα -όσα επιλέχθηκαν από κοινό και επιτροπή- εκδόθηκαν από τις εκδόσεις ΑΠΑΡΣΙΣ. Επίσης, παρουσιάστηκαν σε σκηνοθετημένα αναλόγια στις σκηνές των

θεάτρων “VAULT” (Αθήνα), “ACT” (Πάτρα) και “T” (Θεσσαλονίκη) και εκδόθηκαν σε έντυπη μορφή από τον εκδοτικό οίκο ΑΠΑΡΣΙΣ. (Συνέργειες, 2021)

Οι παραστάσεις

Η διαδρομή κάθε κύκλου του OUTREACH PROJECT θυμίζει μια παράσταση σε τρεις πράξεις. Στην πρώτη, οι νέες φωνές συστήνονται. Ξεκινά ένας κύκλος one-to-one διαδικτυακών συνεδριών, ανατροφοδότησης και προσωπικής ενδυνάμωσης. Ο κάθε συγγραφέας καταθέτει σταδιακά το υλικό του, δουλεύοντάς το μέσα από τον φακό της βιωμένης εμπειρίας, της μνήμης, του σώματος. Αυτό το πρόγραμμα δεν επενδύει μόνο στην ατομική πορεία κάθε συγγραφέα. Επενδύει στη συλλογική μνήμη (Stuart, 2004, σ. 137). Καταγράφει μια εποχή μέσα από τη ματιά αυτών που συχνά μένουν στο περιθώριο. Αναμετρίεται με κοινωνικά στερεότυπα και ανοίγει διαλόγους που συχνά αποσιωπώνται, είτε από αμηχανία είτε από φόβο. Προτείνει ένα νέο θεατρικό λεξιλόγιο: όχι με βάση την τελειότητα, αλλά την αλήθεια· όχι με γνώμονα την τεχνική αρτιότητα, αλλά την αναγκαιότητα της αφήγησης. Από αποτύπωμα του προγράμματος είναι η συγγραφή των 24 μέχρι στιγμής πρωτότυπων θεατρικών έργων από νέους δημιουργούς που φέρνουν στο φως αυθεντικές αφηγήσεις με διακριτό κοινωνικό πρόσημο. Ήδη τέσσερα από τα έργα αυτά έχουν ήδη παρασταθεί σε σκηνές της Αθήνας (Propaganda, 2022), Θεσσαλονίκης (Θέατρο T, 2023) και Πάτρας (Dete.gr, 2024) με θερμή ανταπόκριση από το κοινό και τους κριτικούς: *Transport* της Ειρήνης Δερμιτζάκη, *Μην έρθεις νύχτα* του Γιώργου Λαμπίρη (Κουλουβάρης, 2024), *Κονιάκ 0 αστερών* του Γιάννη Φασόη (Lifo, 2024) και *Ο Γιάννης το βούδι* της Ευαγγελίας Γατσωτή.

Το TRANS-PORT της Ειρήνης Δερμιτζάκη με τη δραματουργική καθοδήγηση της Νίνας Ράπη (θέατρο VAULT- Μάιος 2022). Ένα road trip, ετεροχρονισμένης ενηλικίωσης, μέσα απ’ τα βιώματα των χαρακτήρων, τον πόλεμο, την προσφυγιά και τα ανεκπλήρωτα όνειρα (Πασλή, 2023).

Ο *Γιάννης το βούδι* της Ευαγγελίας Γατσωτή με τη δραματουργική καθοδήγηση του Βασίλη Κατσικονούρη, (θέατρο ACT-Νοέμβριος 2024 [Πάτρα], Ίδρυμα Μ. Κακογιάννης, Ιανουάριος 2025) ένα καθηλωτικό docu-drama (EPT, 2025).

Κονιάκ 0 αστερών του Γιάννη Φασόη, με τη δραματουργική καθοδήγηση της Σοφίας Καψούρου, (θέατρο VAULT- Απρίλιος 2024) που πραγματεύεται ζητήματα όπως η πατριαρχία, η ισότητα, ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η χειραφέτηση, μέσα από την ιστορία μιας ελληνικής οικογένειας. Η παράσταση εξετάζει την πορεία της οικογένειας από τη δεκαετία του '80 μέχρι τις μέρες μας, εστιάζοντας στις αξίες και τα πιστεύω των γονέων, τις προσπάθειές τους να τα μεταδώσουν στο παιδί τους και την αναπόφευκτη σύγκρουση που προκύπτει καθώς το παιδί ανακαλύπτει τον εαυτό του και συγκρούεται με την οικογένεια και την κοινωνία (Lifo, 2024).

Μην έρθεις νύχτα του Γιώργου Λαμπίρη, με τη δραματουργική καθοδήγηση της Νίνας Ράπη. (Θέατρο Ρεκτιφιέ - Κέντρο Έρευνας Μικτών Παραστατικών Τεχνών-Φεβρουάριος 2024). Σε μια πόλη που βουλιάζει στη σιωπή του Lockdown, όπου τα δικαιώματα έχουν γίνει σκιά και οι άνθρωποι φαντάσματα του εαυτού τους, το σώμα του Σωτήρη κείται άψυχο στα σκαλιά. Ο Φώτης το βρίσκει. Η Ελένη πενθεί, ακροβατώντας ανάμεσα στη μνήμη και την απουσία. Στο απέναντι διαμέρισμα, ο Ρέσσης συγκατοικεί με μια Σκιά που έχει το πρόσωπο του Αντώνη – του έρωτα που έγινε τραύμα. Κι αυτή η Σκιά, που παραμόνευε πίσω από το τζάμι, γίνεται τώρα

αφηγητής και παραχαράκτης. Ένα μεταρεαλιστικό έργο για την βία, την απώλεια και την μοναξιά (Κουλουβάρης, 2024).

Οι θεματικές των έργων αγγίζουν τις σύγχρονες πληγές της κοινωνίας μας: έμφυλες και σεξουαλικές ταυτότητες, εθνικές ρίζες, ψυχικές και σωματικές προκλήσεις, θρησκευτικές πεποιθήσεις, διακρίσεις και κοινωνικές ανισότητες.

Η θεατρική δημιουργία ως εργαλείο κοινωνικής αφύπνισης

Συμπερασματικά, ο πυρήνας της αποστολής του OUTREACH PROJECT κατά τους σχεδιαστές του: «δεν είναι η προβολή, αλλά η επίδραση. Όχι η εφήμερη εντύπωση, αλλά η βαθιά εσωτερική αλλαγή. Να γεννηθεί ένα νέο είδος θεατή: ενεργός, στοχαστικός, συμμετέχων». Μέσα στη σημερινή συγκυρία – όπου η πολυφωνία συνυπάρχει με την αποξένωση, σε έναν κόσμο που βομβαρδίζεται από πληροφορία και αποσπασματική επικοινωνία, το OUTREACH αποσκοπεί να επαναφέρει το πρόσωπο, τη φωνή, το βλέμμα. Χωρίς να υπόσχεται λύσεις ή «θεραπείες», προτείνει μια θέση, εκείνη της συμμετοχής. Την πράξη της αποδοχής. Τη βούληση να οικοδομήσουμε μια κοινωνία που δεν φοβάται την πολυμορφία, ούτε καταπνίγει τις φωνές, αλλά τις αναγνωρίζει ως πολύτιμο μέρος του συνόλου, προσφέροντας διέξοδο σε εκείνες που συχνά περιθωριοποιούνται, ενισχύοντας την ποικιλομορφία και τη συμπερίληψη στο θεατρικό τοπίο.

Για να συμβεί αυτό, το πρόγραμμα αναζητά διαρκώς τρόπους διεύρυνσης. Πραγματοποιεί συνεργασίες με σχολεία, πανεπιστήμια, πολιτιστικούς φορείς, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (Συνέργειες Πολιτισμού, 2023). Εξετάζει τρόπους ενσωμάτωσης των έργων σε ψηφιακές πλατφόρμες, δημιουργίας εκπαιδευτικών οδηγιών και υποστηρικτικού υλικού. Προσβλέπει στην καθιέρωση ενός θεσμού τακτικών συναντήσεων συγγραφέων, εκπαιδευτικών και επαγγελματιών της σκηνής.

Το όραμα είναι να εδραιωθεί και να ενισχυθεί από Φορείς -δημόσιους και ιδιωτικούς- ώστε να μπορέσει να παραμείνει δωρεάν και προσβάσιμο για κάθε ενδιαφερόμενο άτομο ως ένας διαρκής, δυναμικός θεσμός, ανοιχτός σε φωνές από κάθε γωνιά της κοινωνίας, ικανός να τροφοδοτήσει τον θεατρικό και παιδαγωγικό λόγο με νέες, ουσιαστικές αφηγήσεις: μια θεατρική κοινότητα που τολμά. Που δεν αποστρέφει το βλέμμα, αλλά κοιτάζει τον κόσμο στα μάτια. Γιατί τελικά, εκείνες είναι οι ιστορίες που αξίζουν να ειπωθούν: οι ιστορίες που δεν φοβούνται να σπάσουν τη σιωπή.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Θέατρο T (2/3/2023) *Τα νέα θεατρικά έργα που ανέδειξε το “OUTREACH PROJECT 2” έρχονται στο Θέατρο T!* Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://theatro.gr/ta-theatrika-erga-tou-outreach-project-2-sto-theatro-t/>
- EPT (15/1/2025) *Ο Γιάννης το βούδι στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://www.ert.gr/xorigies/quot-o-giannis-to-voydi-quot-sto-idryma-michalis-kakogiannis/>
- Dete.gr (15/4/2024) *To Outreach Project 3 στο Θέατρο Act*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://dete.gr/to-outreach-project-3-sto-theatro-act/>
- Lifo.gr (10/5/2024) *Κονιάκ 0 αστέρων*. Ανακτήθηκε 17/5/25 από <https://www.lifo.gr/guide/theater/events/koniak-0-asteron>
- Popaganda (5/4/2022) *“The Outreach Project” στον Πολυχώρο VAULT με ελεύθερη είσοδο*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://popaganda.gr/newstrack/the-outreach-project-ston-polichoro-vault-me-eleutheri-isodo/>
- The Playwright Lab (2023). *Creating a Network for Cultural Exchange*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://www.playwrightslab.com/about>

- Κουλουβάρης, Γ. (11/3/2024). «Μην έρθεις νύχτα»: Γιώργος Λαμπίρης και Ιωάννα Φρουδαράκη, μας μιλούν λίγο πριν πέσει η αυλαία. Η Ναυτεμπορική. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://www.naftemporiki.gr/culture/theater/1610593/min-ertheis-nychta-giorgos-lampiris-kai-ioanna-froydaraki-mas-miloun-ligo-prin-pesei-i-aylaia/>
- Πασλή, Μ. (17/11/2023). *Είδαμε το Transport στο Vault*. Θέατρο.gr. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://xn--mxahi4ajr.gr/eidame/item/3235-%CE%B5%CE%AF%CE%B4%CE%B1%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%BF-transport-%CF%83%CF%84%CE%BF-vault.html>
- Συνέργειες Πολιτισμού. (2023). *Οι δράσεις μας*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://synergeies.org/draseis/>
- Συνέργειες Πολιτισμού. (2023). *The OUTREACH Project 3*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://drive.google.com/file/d/1FNHS2fLhtObhCAE8snRyOuQmFkFAXKxM/view>
- Smith, D. S. (2015). *The Case for Long-Term Playwright Residencies*. Ανακτήθηκε 18/5/25 από <https://howlround.com/case-long-term-playwright-residencies>
- Stuart Fisher, A. (2004). *The Playwright in Residence: A Community's Storyteller*. Tdr/The Drama Review, 48(3), 135-149. <https://doi.org/10.1162/1054204041667712>

Κωνσταντίνος Θεωνάς

Γεννήθηκε στο Κεμπέκ. Με σπουδές στον χώρο των New-Media και της Πολιτιστικής Διαχείρισης (Πανεπιστήμια Concordia και Brock-Καναδάς), δραστηριοποιήθηκε στον σχεδιασμό και την επιμέλεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Με μακρά διεθνή εμπειρία στην πολιτιστική διαχείριση, διετέλεσε επικεφαλής σε σημαντικές διοργανώσεις με θετικό αποτύπωμα στις Τέχνες και τον Πολιτισμό και θετικά σχόλια στον ελληνικό και διεθνή τύπο. Από το 2021, με τη στήριξη του ΥΠΠΟ, της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Αθηναίων επιμελείται το «OUTREACH PROJECT», ενώ το 2024 διοργάνωσε εργαστήριο δημιουργικής γραφής για εφήβους σε πέντε δημόσια σχολεία της Αττικής («Ο Κόσμος μας μια Σκηνή»), με στόχο την καταγραφή της εφηβικής εμπειρίας των μαθητριών/τών και την εξοικείωσή τους με τη θεατρική γραφή.

Στοιχεία επικοινωνίας: E-mail < outreachtheatreproject@gmail.com >